

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 36157
Nom: Mercats financers i operacions bancàries
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1316 - Grau Economia	Facultat d'Economia	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1316 - Grau Economia	Menció en Economia Industrial i de l'Empresa	OPTATIVA

COORDINACIÓ

FORES CONCHELL VICENTA DOLORES

RESUM

L'assignatura Mercats Financers i Operacions Bancàries és una assignatura optativa dins la Menció Economia Industrial i de l'Empresa. S'imparteix en el segon semestre del quart curs del Grau en Economia i consta d'un total de 6 crèdits.

L'objectiu d'aquesta assignatura és proporcionar a l'estudiant una visió general de les principals operacions bancàries realitzades a Espanya, tant des de l'òptica del potencial usuari de les mateixes com des de la de les entitats de crèdit que les duen a terme. Dit objectiu s'aborda tractant d'agrupar i completar una sèrie de coneixements, en part adquirits en altres assignatures, enfocant-los a l'anàlisi de l'activitat de les entitats de crèdit al nostre país.

També es proporciona a l'estudiant una anàlisi senzilla, encara que rigorosa i actualitzada, de les operacions financeres, dels mercats de renda fixa, i dels seus mercats derivats.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Per a superar l'assignatura, és convenient que els estudiants hagen cursat i aprovat l'assignatura Finances, de segon curs del Grau.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Capacitat d'aprenentatge autònom.

Capacitat de comunicació oral i escrita en llengua nativa.

Capacitat de pensament crític.

Capacitat per a la cerca i l'anàlisi d'informació.

Capacitat per a la presa de decisions aplicant els coneixements a la pràctica.

Capacitat per manejar les tecnologies de la informació.

Conèixer els conceptes bàsics de l'anàlisi financera i del funcionament dels mercats financers.

Saber analitzar i interpretar la informació economicofinancera de les empreses.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INVERSIÓ CREDITÍCIA: ESTUDI FINANCER DE LES OPERACIONS ACTIVES.

En aquest tema s'estudien algunes de les principals operacions actives bancàries, així com les característiques comercials que afecten els clients, i el càlcul dels tants efectius d'aquestes operacions.

- 1.1. Les característiques comercials de les operacions actives. Càlcul de tipus efectius.
- 1.2. Operacions de préstec.
- 1.3. Descompte bancari.
- 1.4. Crèdits en compte corrent.

2. CREDITORS: ESTUDI FINANCER DE LES OPERACIONS PASSIVES

En aquest tema s'estudien algunes de les principals operacions passives bancàries, així com les característiques comercials que afecten els clients, i el càlcul dels tants efectius d'aquestes operacions.

- 2.1. Les característiques comercials de les operacions passives. Càlcul de tipus efectius.
- 2.2. Dipòsits a la vista.
- 2.3. Imposicions a termini fix.
- 2.4. Emprèstits d'obligacions.
- 2.5. Cessió temporal d'actius.

3. LA NEGOCIACIÓ DE LES OPERACIONS FINANCERES

L'objectiu d'aquest tema és explicar a l'alumnat conceptes claus relatius a les operacions financeres i a la valoració d'actius financers i presentar les diferents maneres d'operar que existeixen en el mercat espanyol.

1. Operació financera.
 - 1.1. Concepte.
 - 1.2. Reserva matemàtica.
 - 1.3. Operació de préstec.
 - 1.4. Tants efectius i característiques comercials.
2. Liquiditat interna i externa.
3. Valor de mercat de les operacions financeres.
4. El risc d'interés.
5. Les formes d'operar.
 - 5.1. Classificació de l'operació.
 - 5.2. Operacions de compravenda simple
 - 5.2.1. Al comptat.
 - 5.2.2. A termini.
 - 5.3. Operacions de compravenda dobles.
 - 5.3.1. Operacions amb pacte de recompra.
 - 5.3.2. Operacions simultànies.

4. DEUTE A CURT TERMINI

En aquest tema s'aborda amb detall el concepte, les característiques i la valoració dels actius financers de renda fixa a curt termini més importants, com ara són les Lletres del Tresor i els Pagarés d'Empresa.

1. Introducció.
2. Lletres del Tresor.
 - 2.1. Característiques
 - 2.2. Emissió per subhasta.
 - 2.3. Tipus d'interés.
 - 2.4. Modalitats de negociació.
 - 2.5. Tants efectius.
3. Pagarés d'empresa.
 - 3.1. Característiques
 - 3.2. Emissió i negociació.
 - 3.3. Tipus d'interés.
 - 3.4. Tants efectius.

5. DEUTE A MITJÀ I LLARG TERMINI

En aquest tema s'expliquen les característiques bàsiques dels mercats de renda fixa en l'actual sistema financer espanyol i la valoració dels actius que s'hi negocien. Es fa especial esment a les emissions per subhasta dels bons i les obligacions de l'estat i a la seua posterior negociació.

1. Els emprèstits d'obligacions:
 - 1.1. Concepte i notació.
 - 1.2. Classificació i modalitats d'emissió.
2. Bons i obligacions de l'Estat.
 - 2.1. Característiques
 - 2.2. Emissió per subhasta.
 - 2.3. Tipus d'interés.
 - 2.4. Modalitats de negociació.
 - 2.5. Tants efectius.
 - 2.6. Bons i obligacions segregables.

6. EL RISC D'INTERÈS

Aquest tema està destinat a l'anàlisi del risc d'interés. Tenint en compte que existeix la possibilitat que es produïsquen variacions no anticipades dels tipus d'interés es planteja com a objectiu analitzar les conseqüències que això comporta en la gestió de carteres de renda fixa.

1. La valoració de les operacions financeres i els tipus d'interés.
 - 1.1. El risc de preu.
 - 1.2. Concepte.
 - 1.3. Duration i Convexitat.
2. El risc de reinversió i la immunització financera.
3. L'estructura temporal dels tipus d'interès.
 - 1.1. Definició
 - 1.2. Els tipus d'interés al comptat i a termini.
 - 1.3. Aplicacions i limitacions.

7. DERIVATS SOBRE TIPUS D'INTERÈS EN MERCATS OTC

En aquest tema s'expliquen de manera detallada les principals característiques, la utilització, i la liquidació dels contractes de derivats sobre tipus d'interès que es negocien en els mercats OTC.

1. Contractes de tipus d'interés a termini o forward rate agreement (FRA)
 - 1.1. Concepte i característiques.
 - 1.2. Liquidació del contracte.
 - 1.3. Cobertura i especulació.
 - 1.4. Operacions d'arbitratge
 - 1.5. Valoració
2. Contractes de permuta financera (SWAP).
 - 2.1. Descripció i liquidació.

- 2.2. Cobertura i especulació.
- 2.3. Valoració.
- 3. Opcions OTC sobre tipus d'interés.
 - 3.1. Opcions CAP.
 - 3.2. Opcions FLOOR.
 - 3.3. Opcions COLLAR.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	30,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	42,00
Preparació de classes	23,00
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00
Resolució de casos pràctics	10,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura té un caràcter teòric-pràctic, per la qual cosa les classes teòriques es complementaran amb classes pràctiques dedicades a la resolució d'exercicis que proporcionen els complements necessaris per a la correcta comprensió dels continguts de les classes teòriques. Per a això, a més de la resolució de qüestions numèriques, es pretén familiaritzar a l'estudiant amb la terminologia, operatòria i funcionament dels mercats financers de renda fixa espanyols, utilitzant per a això fullets d'emissió i butlletins de cotització subministrats pels mercats, així com informació publicada en la premsa.

Les classes teòriques es destinaran a l'exposició per part del professor (classe magistral) dels diferents temes de l'assignatura. Es valorarà positivament la participació de l'estudiant quant a capacitat crítica i de debat. Per agilitar les classes i facilitar l'atenció dels estudiants, es posaran a la seua disposició a l'aula virtual les anotacions de teoria dels temes de l'assignatura.

Les classes pràctiques es dedicaran a la resolució d'exercicis i casos pràctics per part del professor i/o de l'alumne. Els enunciats dels problemes i els casos per a resoldre a les classes pràctiques estaran a la disposició de l'estudiant a l'aula virtual.

És *imprescindible* per a un seguiment adequat de la matèria que els alumnes acudisquen a classe amb el material docent (anotacions de teoria, enunciats de problemes, articles de premsa, etc.), que serà *completat* amb les explicacions de classe i amb la bibliografia.

etat amb les explicacions de classe i amb la bibliografia.

AVALUACIÓ

El procediment d'avaluació de l'assignatura consistirà en:

1. Un *examen escrit* al final del quadrimestre, que podrà constar tant de preguntes teòriques com de problemes i/o casos reals. Aquest examen suposarà un **70% de la nota final**. Caldrà superar una qualificació mínima de cinc punts sobre deu en aquest examen escrit perquè es pugui afegir a la resta de la qualificació.
2. L'avaluació contínua es basarà en l'assistència a classe, la resolució d'exercicis o casos pràctics i la participació i la implicació en el procés d'ensenyament-aprenentatge. També s'avaluarà l'assistència a diverses activitats acadèmiques recomanades pel/la professor/a. L'avaluació contínua suposarà el **30% de la nota final** de l'assignatura.

Canvis en els calendaris d'examens finals:

Qualsevol possible canvi de data i/o hora de les proves finals d'avaluació es regirà pel procediment i el termini establits en l'article 9.2 del "Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster, ACGUV 108/2017 de 30 de maig".

En particular, en cas de coincidència de data i horari entre proves finals d'avaluació d'assignatures de la mateixa titulació en les quals s'haja matriculat l'estudiant, si li correspon a aquesta assignatura efectuar el canvi, s'haurà de presentar una sol·licitud per escrit a l'adreça del departament responsable amb una antelació mínima d'un mes des de l'inici del període oficial d'exàmens. Podrà enviar electrònicament la seua sol·licitud a: dep.economia.financera@uv.es des de la seua adreça de correu alumni.uv.es. No s'admetrà un correu enviat des d'una adreça particular, només s'admetran els correus enviats des de l'adreça institucional (alumni.uv.es).

Per a poder acollir-se a la convocatòria addicional, el/la estudiant haurà de justificar que s'ha presentat a l'examen coincident.

Frau acadèmic:

Les proves d'avaluació estaran sotmeses al que es disposa en l'Article 13 sobre realització fraudulenta de proves d'avaluació al Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster, ACGUV 108/2017 de 30 de maig. Així mateix, la resta de tasques i treballs avaluablestaran subjectes a la regulació sobre plagi detallada en l'Article 15.2 de l'esmentat reglament.

A més, es recorda als alumnes que la realització de treballs i proves d'avaluació també estaran subjectes al nou "Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València" (ACGUV 123/2020). En particular, d'acord amb aquest protocol:

1. Es consideren pràctiques fraudulentes, entre altres: negar-se a ser identificat o introduir material no autoritzat durant una prova, així com plagiar treballs (és a dir, copiar, fins i tot parcialment, obres alienes sense citar la seua procedència).
2. Abans del desenvolupament de la prova d'avaluació, el professorat informarà sobre el material i els objectes que queda terminantment prohibit utilitzar. En qualsevol cas, l'estudiantat no podrà tenir al seu abast, durant la realització d'una prova d'avaluació, cap dispositiu electrònic excepte autorització expressa per part del professorat.
3. L'estudiantat haurà de seguir les instruccions del professorat i col·laborar amb ell. En cas de qualsevol incidència, el professorat té la consideració d'autoritat i el seu testimoniatge és un mitjà privilegiat de prova.

Normativa d'avaluació:

La normativa de la Universitat de València citada anteriorment pot consultar-se en:

<https://www.uv.es/uvweb/universidad/es/estudios-grado/informacion-academica-administrativa/normativas/normativas-universidad-valencia-1285850677111.html>

L'article 6.6 del Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València estableix que: "En tot cas, l'estudiantat té dret a poder superar en segona convocatòria l'assignatura mitjançant la realització d'un examen en el qual se li avalue de totes les activitats d'avaluació contínua recuperables, i a mantenir la nota d'aquelles no recuperables."

Per a aprovar l'assignatura cal obtindre una qualificació mínima de 5 sobre 10.

Les activitats d'avaluació contínua d'aquesta assignatura es podran recuperar en la primera convocatòria i/o en la segona convocatòria.

Només si se supera la prova de síntesi, la nota final de l'assignatura serà la suma ponderada de la prova de síntesi i de l'avaluació contínua i activitats pràctiques. En el cas que no se supere la prova de síntesi, la nota final no podrà ser major a 4'5.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Calvo, A., Parejo, J.A., Rodriguez, L. y Cuervo, A. (2016): Manual del sistema financiero español. Editorial Ariel, Barcelona.
- Meneu, V.; Jordá, M.P. y Barreira, M.T. (1994): Operaciones Financieras en el mercado español, Editorial Ariel Economía, Barcelona.
- Meneu, V.; E. Navarro y M.T. Barreira (1992): Análisis y Gestión del riesgo de interés, Editorial Ariel Economía, Barcelona.
- Navarro, E. (2019): Matemáticas de las operaciones financieras. Pirámide.
- Navarro, E. y J. Nave (2001): Fundamentos de matemáticas financieras, Antoni Bosch.
- Palomo, R.J. y Mateu, J.L. (2004): Productos Financieros y Operaciones de Inversión. Instituto Superior de Técnicas y Prácticas Bancarias.
- Sebastián, A. y López-Pascual, J. (2014): Economía y gestión bancaria. Ediciones Pirámide..
- Vilariño, A.; J. Pérez y F. García (2008): Derivados. Valor Razonable, Riesgos y Contabilidad. Teoría y casos prácticos. Ed. Pearson Educación.

Complementària:

- Analistas Financieros Internacionales AFI (2024). Guía del Sistema Financiero Español. 9ª Edición. Ediciones Empresa Global, Madrid.
- Campuzano, A.B., Conlledo, F. y Palomo, R. (2017). Los mercados financieros. 2ª Edición. Ediciones Tirant Lo Blanch, Valencia..
- Hull, J. C. (1996, 2002 ó 2009), Introducción a los mercados de futuros y opciones, Prentice Hall.
- Knop, R. (2005): Manual de Instrumentos Derivados, Biblioteca de Economía y Finanzas, 13, Ediciones Empresa Global, Madrid.
- Losada, R. (2009), Agencias de rating: hacia una nueva regulación. Monografía de la CNMV.
- CIRCULAR DE BANCO DE ESPAÑA nº 8/1990, de 7 de septiembre sobre: Transparencia de las operaciones y protección de la clientela. (Texto actualizado)
- DE LA FUENTE, D. (2008): Operaciones bancarias. Editorial Universitaria Ramón Areces.

- KNOP, R.; DE CASTRO, M. Y FERNÁNDEZ, J.M. (2006): Manual de instrumentos de renta fija. Ariel Economía.